

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**
Filozofická fakulta
Ústav bohemistiky

Jméno: **Bc. Michaela ŽIVNŮSTKOVÁ**

Datum odevzdání posudku: **29. 8. 2016**

Obor: uČJL a uD
Oponent diplomové práce:
PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

URBANONYMA V MĚSTĚ TÁBOR

téma

Michaela Živnůstková ve své diplomové práci shromáždila cenný toponomastický materiál. Věnovala se totiž vývoji urbanonym v centrální části jihočeského města Tábor. Přestože se zaměřuje na 20. století, na základě starších map předkládá také informace o názvech ulic ze století devatenáctého. Struktura textu je přehledná a výklad jasný. Jak je patrné i ze seznamu literatury, mohla se ve své analýze odrazit od předchozích kvalifikačních prací psaných na FF JU v ČB na podobné téma, zkoumajících však urbanonyma jiných, často právě jihočeských měst. Její práce tak dobře doplňuje mozaiku jihočeské městské toponomastiky.

Výbornou pomůckou je také zde umístěný rejstřík. Bohužel ne všechny uvedené strany u jednotlivých hesel odpovídají stránkám, na nichž lze názvy ulic nalézt. Ulici *U vily řiditele Prchlíka* na s. 52, 54, 81 nelze dohledat. Také ulice *Rejlkovo nám.* a *Pod Rejlkovým nám.* nejsou uvedeny na s. 58. *Dělnickou ulici* na s. 31 také postrádám.

Určité nedostatky jsou patrné i jinde. Zpracování dat formou grafu bývá sice velmi přehledné, a často také efektní, zde se však v mnoha případech jeví jako nadbytečné. Například na s. 43 je barevným grafem znázorněn zcela prostý výstup: Od 19. st. do roku 1918 bylo honorifikační pojmenování rozděleno mezi pojmenování podle regionální osobnosti (3 ulice), pedagoga (3), politika (0), skladatele (0), spisovatele (1), sochaře (0), osobnost z historie (2), nezjištěno (2). Úsměvná je pak vertikální osa grafu, která zde zahrnuje stupnici: 0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 / 3. Na s. 64 se jedná pouze o žádnou, jednu nebo dvě ulice a graf je rozdělen dokonce na 0 / 0,2 / 0,4 atd. Leckde by bylo přehlednější vyjádřit zastoupení určitého jevu prostým číslem, případně procentuálně než grafem (např. s. 41 a 42). Vyjádření grafem má však jistě své místo v závěrečném srovnání všech období (s. 95).

Na s. 65 autorka uvádí, že vymezit rok 1968 jako mezník je bezpředmětné, a tak kapitulu 1948–1989 nedělí do dvou podkapitol. Takové členění nachází čtenář i v obsahu. Jinak je tomu však na s. 10.

Autorka svou mnohavrstevnou analýzu (včetně pravopisného hlediska, slovtvorné třídění názvů zaniklých a současných) opírá o bohatou literaturu (viz seznam). Četné citáty z Wikipedie by však jistě bylo možné nahradit jinými zdroji (např. historickými příručkami, literárními slovníky či knižními encyklopediemi).

Za velmi poučný považuji přehled několika vybraných názvů ulic a jejich změn na s. 91. Většina zde uvedených původních orientačních názvů totiž podlela honorifikační tendenci. Takový turbulentní vývoj a časté přejmenovávání je však v dané lokalitě zřejmě výjimečné. Jak diplomantka v „Závěru“ konstatuje, 74% pojmenování z daného vzorku zůstalo během 20. století nezměněno. (Nejednalo se v některých případech o navrácení původního názvu na konci 20. století?)

V textu se také vyskytují nedostatky jazykového rázu. Překlepy se objevují zřídka (s kostelem Nanebevzatí Panny Marie – s. 34). Vyskytují se chyby v interpunkci (*Stěžejní byla analytická, praktická část.* – 94; *Po roce 1948, došlo ...* – s. 95). Autorka by měla být schopna rozlišovat mezi zájmenem *svůj* a *můj* apod. (viz „Poděkování“). Jaký je podle autorky rozdíl mezi spojovníkem, dlouhým spojovníkem a pomlčkou (viz např. psaní dat na s. 50: *1873 – 1933*)? Výklad bohužel kolísá mezi ich-formou (např. s. 8, 10, 37) a plurálem skromnosti (např. s. 95).

Na závěr si dovolím předložit několik doplňujících otázek k obhajobě. Ulice *Ovocná* a *Růžová* na s. 30 podle autorky neodrážejí žádnou skutečnou podobu ulice. Nelze tyto názvy vyložit historicky jako komunikace lemované ovocnými stromy a šípkovými keři?

Podle místního překladatele Rejlka byly pojmenovány v Táboře dokonce dvě ulice *Rejlkovo nám.* a *Pod Rejlkovým nám.*, a to dokonce ještě za jeho života. Toto honorifikační pojmenování přečkalo několik významných historických a ideologických změn. Jak si diplomantka tento fakt vysvětluje? Proč byl název podle ní po roce 1989 změněn? Je dnes možné pojmenovat ulici podle dosud žijící osoby?

Nehledě na uvedené lapsy sonda Michaely Živnůtkové výrazným způsobem přispěla k zmapování vývoje a poměru uličních názvů orientačních a honorifikačních ve 20. století ve středu města Tábor a lze na ni v budoucnu navázat.

Práci **doporučuji** k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

.....
podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 29. srpna 2016

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte